

Barn- och utbildningsförvaltningen

Handläggare: Ulla Wredle
Titel: Enhetschef
E-post: ulla.Wredle@norrtalje.se

Till: Utbildningsnämnden

Reviderade riktlinjer för modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet

Förslag till beslut

Utbildningsnämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens förslag på reviderade riktlinjer för modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmålet

Sammanfattning

Barn- och utbildningsförvaltningen har fått i uppdrag av utbildningsnämnden att revidera riktlinjerna för modersmål och studiehandledning, dnr UN 2023-93. Uppdraget innebär framför allt att ge förslag på reviderade riktlinjer som möjliggör elevers tillgång till modersmålsundervisning under *hela skoltiden* och inte begränsas till sju år.

Förutom antal år som en elev kan läsa modersmål har riktlinjerna ändrats gällande minoritetsspråken i gymnasieskolan. Från och med 1 juli 2025 har elever i gymnasieskolan som tillhör någon av de nationella minoriteterna rätt att läsa modersmål även om de inte har goda kunskaper i språket.

Ärendet

Barn- och utbildningsförvaltningen har fått i uppdrag av utbildningsnämnden att revidera riktlinjerna för modersmål och studiehandledning, dnr UN 2023-93. Uppdraget innebär framför allt att ge förslag på reviderade riktlinjer som möjliggör elevers tillgång till modersmålsundervisning under *hela skoltiden* och inte begränsas till sju år.

I uppdragsbeskrivning av riktlinjerna anges att särskild hänsyn ska tas till våra nationella minoriteter och i synnerhet finska språket då Norrtälje är en del av finskt förvaltningsområde.

Förutom antal år som en elev kan läsa modersmål har riktlinjerna ändrats gällande minoritetsspråken i gymnasieskolan. Från och med 1 juli 2025 har elever i gymnasieskolan som tillhör någon av de nationella minoriteterna rätt att läsa modersmål även om de inte har goda kunskaper i språket. Det är en ändring mot tidigare då eleverna behövde kunna språket för att få modersmål. Elever i gymnasieskolan har nu samma möjlighet att läsa ett minoritetsspråk som elever i grundskolan.

Modersmålsundervisning

Syftet med modersmålsundervisning är att ge eleven möjlighet att utveckla kunskaper i och om sitt språk. I kursplanerna och tillhörande kommentarmaterial kan man också läsa om modersmålets betydelse för barns språk-, identitets-, personlighets- och tankeutveckling. Där

framhålls till exempel att ett välutvecklat modersmål ger bra förutsättningar att lära sig svenska, andra språk och andra ämnen.¹

Undervisningen styrs av kursplaner och ämnesplaner för ämnet modersmål. Varje skolform följer sin egen kursplan eller ämnesplan för ämnet modersmål.²

Rektorn beslutar om en elevs modersmålsundervisning i de obligatoriska skolformerna, gymnasieskolan och anpassade gymnasieskolan samt skolchef i vuxenutbildningen.

Förändringar i de reviderade riktlinjerna

De reviderade riktlinjerna innebär att elever kan läsa modersmål från årskurs ett till och med årskurs nio i grundskolans verksamheter och därefter tre eller fyra år i gymnasieskolan. Det medför att elever kan få modersmålsämnet i sitt slutbetyg i årskurs nio och i gymnasieskolans verksamheter.

Ändringar har även skrivits in för att underlätta den ekonomiska hanteringen av modersmålsundervisningen samt en förenklad text kring studiehandledning.

I stället för att fristående skolenheter ska ansöka om tilläggsbelopp när en elev har beviljats modersmål kommer en överenskommelse att upprättas mellan Norrtälje kommun och en fristående huvudman som regleras i ett entreprenöravtal enligt 23 kap. 14 § skollagen.

Från och med 1 juli 2025 kommer elever i gymnasieskolan som tillhör en minoritet att erbjudas modersmål på minoritetsspråk utan krav på goda kunskaper i språket. Det innebär att dessa gymnasieelever kommer att få samma rättigheter som elever i grundskolan. Den tidigare lydelsen krävde att elever i gymnasieskolan som tillhör en minoritet skulle ha goda kunskaper i modersmålet för att erbjudas modersmålsundervisning.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i samarbete med modersmålsenheten och har utgått från tidigare riktlinjer.

Ekonomiska konsekvenser

De reviderade riktlinjerna förväntas inte ge någon negativ ekonomisk påverkan på grundskolan.

Utbildningsnämnden har tillfört 100 000 kronor i syfte att öka tillgången till modersmålsundervisning.

Konsekvenser för barn

Skollagen samt skolförordning reglerar modersmålsundervisning och studiehandledning utifrån elevens möjlighet att nå kunskapskraven. En ökning av antalet år som en elev kan läsa modersmål förväntas ge positiva effekter för eleven.

Landsbygds- och skärgårdsperspektiv

Förslaget medför inga konsekvenser för landsbygd och skärgård.

---

¹ Regler och ansvar, rätt till modersmålsundervisning, Skolverket.

² Kurs och ämnesplaner i modersmål. 5 kap. 13 § skolförordningen.

Niclas Gustafsson
Förvaltningsdirektör
Barn- och utbildningsförvaltningen

Magnus Lindblå
Avdelningschef
Barn- och utbildningsförvaltningen

Bilaga/Bilagor

Bilaga 1. Reviderade riktlinjer för modersmålsundervisning och studiehandledning på modersmål.

Beslut skickas till

Enhetschef för modersmålsenheten
Avdelningschef avdelning för kvalitets, hälsa och lärande
Avdelningschef för grundskola och gymnasieskola
Enhetschef för resultat och analys